

Є. О. Бублик, канд. екон. наук, ДУ "Інститут економіки та прогнозування НАН України", м. Київ

РОЗВИТОК СИСТЕМИ МОНІТОРИНГУ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ НБУ В УМОВАХ ПОСТКРИЗОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Стабільність банківської системи є однією з головних передумов посткризового відновлення економіки, розвитку фінансових ринків і підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання. З огляду на цей факт своєчасний розвиток системи моніторингу фінансової стабільності банківської системи Національним банком – одна з вагомих складових забезпечення стабільності банківської системи та національної економіки.

Основні складові розбудови актуальної системи моніторингу фінансової стабільності банківської системи традиційно базуються на таких вагомих елементах, як інтегральний аналіз фінансової стійкості банків, система аналізу та оцінки ризиків банківської діяльності. Проте, після посилення інтенсивності виникнення фінансових криз на початку 90-х років у більшості розвинутих країн світу активно розпочалась робота з розбудови систем оцінки і моніторингу стійкості фінансової системи.

Активним провідником модернізації системи моніторингу фінансової стабільності на міждержавному рівні виступає МВФ. Його робота з цієї тематики знайшла своє застосування у сфері побудови моніторингу стійкості фінансової системи та розвитку системи її аналізу. У міжнародній практиці моніторинг цих індикаторів, доповнює моніторинг фінансових секторів та макроекономічних індикаторів щодо визначення ризиків стійкості фінансової системи та використовується для аналізу і прогнозування економічного розвитку на рівні економіки держави та окремих суб'єктів господарювання.

Діючи на сьогодні напрацювання щодо побудови системи оцінки стійкості фінансової системи, переліку індикаторів фінансової стійкості та методології їх розрахунку загалом імплементовані НБУ з 2005 р. на рівні концепції, а з 2010 р. вже у практичному застосуванні. Отже, у результаті співпраці з МВФ в Україні запроваджено методіку комплексної оцінки стабільності фінансового сектору, що містить 12 індикаторів для щоденного моніторингу та 23 – для щомісячного. З травня 2011 р. НБУ повністю публікує щомісячні показники оцінки фінансової стійкості банківської системи НБУ. А досягнення високого ступеня уніфікації з методикою та підходами МВФ дозволяє оперативно враховувати актуальні інновації щодо удосконалення методіки оцінки стабільності банківської системи.

Оцінюючи теоретичні підходи, наявний інструментарій і практичні заходи НБУ з формування системи моніторингу фінансової стабільності банківської системи, можна зазначити, що вони загалом відповідають сучасному міжнародному рівню та імплементують останні теоретичні розробки з урахуванням особливостей останньої кризи. Практична реалізація системи

моніторингу фінансової стабільності НБУ більшою мірою відповідає методикам МВФ. Подальше удосконалення системи моніторингу фінансової стабільності повинне відбуватись у напрямку поглиблення та уточнення переліку індикаторів з урахуванням національних особливостей, зокрема щодо оцінки кредитного портфеля банків з удосконалення диференціації груп проблемної заборгованості, врахування персоніфікації кредитного портфеля, визначення оптимального типу та методів проведення стрес-тестів, характеристик і стандартів звітності тощо.

Бублик, Є.О. Розвиток системи моніторингу фінансової стабільності НБУ в умовах посткризових трансформацій [Текст] / Є.О. Бублик // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. наук. праць. – Суми: УАБС НБУ, 2013. – С. 18-19.